

Ласкаво просимо до замку Траутенфельс!

Краєзнавчий музей

У наступних залах ми розповімо вам про природу та історію культури округу Ліцен. Округ простягається від Мандлінга на заході до Вільдальпена на сході та від штирійського Зальцкаммергута на півночі до Трегльвангу в Пальтенталі.

Загальна площа округу становить 3315 км², що робить його найбільшим політичним округом Австрії (значно більший за федеративну землю Форарльберг).

Чисельність населення становить близько 80 000 (станом на 1 січня 2019 року).

У нашому музеї представлені такі теми:

- 1 Про наш музей
- 2 Ліс та деревина
- 3 Між горою та долиною
- 4 Про прекрасне
- 5 Істинна віра
- 6 Соціальне життя
- 7 Одяг
- 8 Праця та звичаї
- 9 Скарби гір
- 10 Житло
- 11 Життя на альпійському пасовищі
- 12 Трофейна зала власника замка

1 Про наш музей

Von unserem Museum

З плином часу...

гори стають нижчими, валуни — пологішими, річки — глибшими, речі — експонатами в музеї, все, що здавалося непримітним, стає

захопливим, давно забуте — знову помітним, повсякденне перетворюється на щось особливе, минуле стає зрозумілим, а багато речей ми починаємо бачити у зовсім іншому світлі. З плином часу.

2 Ліс та деревина

Von Wald und Holz

Більша частина території округу Ліцен вкрита лісом. Жителі цього регіону потребували великої кількості деревини для будівництва поселень, занять ремеслом та промислової діяльності. У зв'язку з ростом використання, згодом природний ліс все частіше почали заміщати рукотворними лісами експлуатаційного призначення.

Життя лісу – Waldwelt

Ліс – це високорозвинена екосистема, в якій співіснують рослини та тварини. Малі ґрунтопокривні рослини, організми, що живуть в лісовій підстилці, та різноманіття корисних бактерій важливі для його нормального існування. У здоровому лісі відбувається постійний колообіг поживних речовин. Вони поглинаються деревами через коріння та потрапляють назад у ґрунт у вигляді листя та хвої. Там вони розщеплюються мікроорганізмами та таким чином знову стають частиною колообігу.

Перестійний ліс – Urwald

У природному лісі існує велика різноманітність тварин та рослин, які співіснують пліч-о-пліч на різних стадіях розвитку. Листя, хвоя, гнилі гілки та стовбури сприяють утворенню гумусу, а згодом і формуванню рослин. Живі дерева та мертва деревина забезпечують відмінні умови для життя великої кількості організмів. Відмирання великих дерев

перестійного лісу та їх розкладання – одна з найважливіших умов появи нового життя. Вічний цикл життя та смерті замикається.

Штучно насаджений ліс – Kulturwald

Внаслідок втручання людини вікова структура дерев часто стандартизувалась для покращення їх використання. Тому такий ліс може стати відповідним місцем існування лише для невеликої кількості рослин і тварин. Полог верхівок дерев не пропускає достатньо світла для росту різноманітної ґрунтопокривної рослинності. Сьогодні штучно насажені ліси все частіше вирощуються з використанням методів лісового господарства, наближених до природних, таких як використання одного стовбура та уникнення суцільної вирубки, що дозволяє світлу проникати у ґрунт і сприяти природному відновленню широкого різноманіття видів.

Доба використання деревини – Holzzeit

Разом з каменем та сировиною тваринного походження, деревина є найдавнішим матеріалом, який використовується людиною. Використання та обробка природних форм виникли з початком використання деревини. Згодом людина опанувала дедалі складніші техніки.

3 Між горою та долиною Zwischen Berg und Tal

Горотворення, зледеніння та вивітрювання формували долину Енс протягом мільйонів років. Усього за кілька століть людина змінила ландшафт, розчистивши, осушивши та забудувавши її. Постійна взаємодія природи та культури формує вигляд нашої долини.

Сільське господарство в долині Енс – Die Landwirtschaft im Ennstal

До середини ХХ століття луки долини Енс часто затоплювалися. Тому давали лише невелику кількість низькоякісного сіна. Однак після регулювання русла річки Енс та осушення дна долини, в особливо сприятливих місцях можна було вирощувати навіть зернові культури.

Проточні води, тугаї – Fließende Gewässer, Auwälder

Території, що періодично затоплюються поточною водою, називаються заплавами. У вищих берегових зонах можуть виростати тугайні ліси. Попри втручання людини, залишки цих лісів збереглися вздовж річки Енс.

Водойми – озера, береги озер – Stehende Gewässer, Seen, Seeufer

Багато рослин розвило способи, які дають їм змогу триматися на воді. Вони живуть під водою чи на поверхні води, пускають коріння чи вільно плавають. Мілководні береги переважно заросли очеретом.

Деркач – Wachtelkönig

A haris egykor nagyon elterjedt Колись деркач був широко поширеним птахом, що гніздиться, та жив у низинних пасовищах і в долинах річок. Через суттєве зменшення території природного існування цього виду, нині він знаходиться під загрозою зникнення.

Вологі луки та луки, що дають грубе сіно – Feucht- und Streuwiesen

Такі луки утворювалися після вирубування заболочених лісистих місцевостей або осушення боліт. Їх скошують лише один раз восени, що забезпечує існування багатьох видів болотних рослин. Сіно, бідне поживними речовинами, використовується як підстилка в стійлах.

Низинні та верхові болота – Flachmoore und Hochmoore

У місцях, де ґрунтові води майже досягають поверхні землі, можуть утворюватися низинні болота. Частина рослин розкладаються не повністю, що призводить до утворення торфу. У верхових болотах торф'яники мають лінзоподібну випуклу форму. На відміну від низинного, у верхомову болоті корені рослин уже не можуть дістати до ґрунтових вод.

Ліси на схилах – Hangwälder

Залежно від ґрунтових умов, у долині Енс формувалися різні типи лісу. Бук, ялина та ялиця переважно укорінюються на вапняку. На крем'янистих породах схилів долини Тауерн ростуть переважно ялиново-ялицеві ліси. У вищих районах, окрім ялин, зустрічаються переважно модрина.

Верхня межа лісу – Baumgrenze

До верхньої межі лісу і на висоті 1900-2000 м над рівнем моря, ліси дедалі рідші; сосни кедрові та криволісся характерні для альпійського регіону. Інтенсивна обробка високогірних пасовищ призвела до різноманіття лісових насаджень.

Пасовища та вересові пустища вище верхньої межі лісу –

Rasen und Zwergstrauchheiden über der Baumgrenze

Вище верхньої межі лісу виживають лише карликові чагарники, трав'янисті рослини, водорості та лишайники. Причиною цього є неродючий ґрунт та суворий, бурхливий клімат.

Скельні виходи та кам'яні розсипища біля вершини –

Fels- und Schuttfloren der Gipfelregion

Навіть у найменших тріщинах скель та кам'яних розсипищах можуть прорости рослини. На осипних схилах, що постійно сповзають, можна також знайти квітучі рослини або мохи.

На голих скелях ростуть лише водорості та лишайники.

Пласти гірських порід на північ і південь від Енсу – Gesteine nördlich und südlich der Enns

Долина Енс простягається на великій лінії розлому земної кори зі сходу на захід. Вона розділяє морфологічно контрастні утворення гірських порід Вапнякових Альп на півночі від сланцю та гнейсу Нижнього Тауерна на півдні. Скам'янілості, знайдені у покладах

гірських порід Північних Вапнякових Альп, підтверджують, що вони утворилися у морських басейнах. Глибина моря постійно змінювалась упродовж мільйонів років. Амоніти свідчать про глибоководдя, корали та морські лілії — про мілководдя, залите світлом.

Сланці та гнейси зони грауваки та Нижнього Тауерна (Центральні Альпи) на південь від Енса утворилися з піщаних та глинистих відкладень під великим тиском та за високої температури. У процесі у деяких місцях утворилися красиві мінерали.

4 Про прекрасне Von den schönen Dingen

У природі є багато речей, які ми вважаємо красивими. Через наше сприйняття вони набувають все більшого значення. Однак, вони також пробуджують бажання створювати своє середовище.

*«Красивим здається все,
на що дивишся з любов'ю.»
(Крістіан Морґенштерн)*

Вид на Гріммінг –

Der Blick auf den Grimming

Важко описати, як кожна людина сприймає та відчуває красу пейзажу. Ще складніше, описати пейзаж словами, оскільки він неосяжний, своєрідний та різноманітний. І, ймовірно, через це, люди, дивлячись на заспокійливий пейзаж, не квапляться, щоб насолодитись спокоєм.

Народне мистецтво – Volkskunst

Речі щоденного вжитку часто не лише практичні, але й бувають красиво оформленими та прикрашеними. Як мотиви часто використовувались приклади з природи та геометричні фігури, релігійні символи та зображення повсякденного життя. Ці речі є одними з найпопулярніших колекційних експонатів музею завдяки своєму декоративному вигляду.

5 Істинна віра

Vom wahren Glauben

У XVI столітті вчення Мартіна Лютера поширилося по всій римо-католицькій Верхній Штирії. Понад 80% населення перейшло у нову віру. Проте, Протестантизм, що процвітав до 1599 року, було жорстоко придушене за часів Контрреформації. Попри це, людям вдалося зберегти в таємниці осередки цієї віри аж до прийняття Акту про віротерпимість у 1781 році.

Протестантська церква у Нойхаузі –

Die evangelische Kirche zu Neuhaus
Центром протестантів у долині Енс була церква Нойхауз. Після короткого періоду процвітання віри, що тривав 25 років, церкву було вщент зруйновано у 1599 році.

У 1992 році археологи виявили залишки фундаментної стіни. Сьогодні на цьому місці знаходиться меморіал, до якого можна дійти пішки за п'ятнадцять хвилин від замку Траутенфельс.

Тліючі вуглики під попелом –

Glut unter der Asche

Багато протестантів залишалися вірними своїй вірі навіть після Контрреформації. Головним елементом протестантської доктрини є Слово Боже. Тому тлумачення Біблії та інших священних писань було в центрі уваги таємних молебнів вдома. Протестанти ховали заборонені книги у ретельно вибраних схованках.↵

Паломництва до Богородиці –

Wallfahrten zur Muttergottes

Після Контрреформації релігійне життя римо-католицької церкви зазнало суттєвих змін. Одним із проявів цих поглядів стало сильне зростання паломництв та процесій, в основному до святинь Діви Марії. Таким чином, Церква свідомо підкреслювала відмінність від протестантської доктрини, яка не визнавала паломництва.

6 Соціальне життя

Vom geselligen Leben

Осередком соціального життя у громаді є трактир. Тут обмінюються новинами, обговорюють повсякденні теми, влаштовують свята та укладають ділові угоди.

«Чорні мисливці» –

До 1848 року полювання було привілеєм дворянства. Потреба та пристрасть до полювання спонукали багатьох чоловіків на браконьєрство, тобто – незаконне полювання. Браконьєрство було не лише пригодою, а й нерідко

необхідністю, щоб прогодувати великі сім'ї. Цими «незаконними мисливцями» потайки захоплювалася більша частина населення.

Полювання для простих людей – Die Jagd des kleinen Mannes

У регіоні Зальцкаммергут вилов співочих птахів було дозволено у 1579 році. На цьому полюванні з прутиками, обмазаними клеєм, та сітками можна було ловити шишкарів ялинкових, щигликів, снігурів, омелюхів та в'юрків. Взимку птахів тримали у приміщенні та дбайливо доглядали за ними. Проводилися публічні виставки та вручалися призи за найкрасивіші екземпляри.

Проте, з 1992 року вилов співочих птахів у Штирії було заборонено, не було видано жодного дозволу.

Улюблені заклади – Im Stammlokal

У багатьох організацій та асоціацій є улюблені заклади, де вони регулярно зустрічаються. Столики таких постійних відвідувачів часто позначені символами гільдій чи асоціацій. А призи з виграних змагань або фотографії таких організацій знайомлять інших відвідувачів з їхньою діяльністю.

Музика та танці – Musik und Tanz

В особливих випадках музики виконували музику для танців. → Найпопулярнішими інструментами були цитра, скрипка, гармоніка та флейта. → Зазвичай, в трактирах на стінах висіли музичні інструменти і відвідувачі могли самі їх брати, щоб щось зіграти.

Охолодження природним льодом – Kühlung mit Natureis

До винаходу електричного холодильника люди могли охолоджувати продукти лише за допомогою природного льоду. У перших холодильниках були відділення для блоків льоду, які доводилося знову й знову замінювати. У холодну пору року чоловіки використовували кригоруби для випилювання блоків із замерзлих озер. Щипцями вони витягували блоки льоду із води. А потім поміщали їх в льодовні, де вони зберігалися аж до літа.

7 Одяг Von Kleidern

Одяг захищає, приваблює, відштовхує, зігріває, охолоджує, прикрашає, зачаровує, спокушає, перетворює, додає впевненості, спантеличує, запевняє, вселяє невпевненість, приховує. ...

Захист та сигнал – Schutz und Signal

Природна оболонка захищає рослини, тварин та людей. Проте, у рослин та тварин вона закладена вже у їх розвиток і часто виконує для них сигнальну функцію. І лише людям для додаткового захисту потрібен одяг, якому, відповідно, надавалися різні форми та значення.

Наша колекція традиційного одягу –

Aus unserer Trachtensammlung

Німецьке слово «Tracht», насправді означає «те, що носили».

Соціальні та економічні умови визначали одяг. Аж до XIX століття розвивалися регіональні відмінності, а у XX столітті відродилися традиційні форми одягу. → Вони змінювалися відповідно до смаків певного часу та оголошувалися допустимими формами одягу для певних регіонів.

Раніше більшість одягу носили аж поки він повністю не зношувався. Часто старий недільний одяг перетворювався на повсякденний. Тож у багатьох музеях, зокрема й у нашому, зберігаються лише окремі предмети одягу чи цінний святковий одяг.

8 Праця та звичаї Von Arbeit und Brauch

День і ніч, літо та зима завжди визначали життя людини, тварин та рослин. До початку індустріалізації сільське життя було більше пов'язаним з природною зміною пір року, аніж сьогодні. У зв'язку з більшою тривалістю дня та ростом рослин, літнє півріччя характеризувалося довгими тяжкими днями роботи. Взимку ж було більше часу на спілкування та звичаї.

Альпійське сільське господарство – Die alpine Landwirtschaft

Основним засобом існування селян у гірських районах було тваринництво. → Зернові вирощували лише домашнього використання. Під час сіножаті та збирання врожаю селянам часто доводилося працювати по 17 годин на день.

9 Скарби гір – Von Schätzen aus den Bergen

Гірничодобувна та мідеплавильна промисловість були важливими джерелами доходу для населення до XIX століття. Видобуток та переробка різноманітних корисних копалин сприяла економічному розвитку регіону та суттєво впливала на культурний вигляд району.

Ранні відбитки – Frühe Spuren

Численні залишки мідеплавильного виробництва свідчать про значущість регіону гірничодобувної промисловості у долині Пальтенталь. Вже у 3000 р. до н.е. тут виплавляли мідь у простих шахтних печах та виготовляли з неї предмети з бронзи.

Робота під землею – Die Arbeit unter Tag

Видобуток срібла, міді та заліза приваблював багатьох людей у гори з XIV століття, особливо у Шладмінг Тауерн та Вальхенграбен біля Ебларну. Використовуючи найпростіші інструменти, шахтарі рили тунелі та шахти. А для підйому та спуску з важким вантажем вони використовували дерев'яні колоди як драбини.

Від сировини до готового продукту – Vom Rohstoff zum Fertigprodukt

До середини XX століття залізо виплавлялося в доменних печах і, як і раніше, кувалося в кузнях. Для цього потребувалось багато

деревного вугілля для ковальського горна та води для приведення в дію молотів.

Добування солі –

Von der Salzgewinnung

З початку XII століття «біле золото» принесло процвітання регіону Аусзееланд.

Сьогодні сіль вимивають з породи водою, а соляна ропа надходить трубопроводом на солеварню Ебензе у Верхній Австрії для подальшої переробки.

Солеваріння – Vom Salzsieden

Раніше соляний розчин нагрівали у великих мідних казанах. Солеvari згортали сіль, що кристалізувалася в результаті випарювання, на край казана. Потім вони витрушували її в дерев'яну тару (у формі купола), де її спресовували, стукаючи по ній інструментом для утрамбовування. Через три години сольовий купол можна було перевернути, його висушували та забирали на зберігання.

Життя гірників –

Aus dem Bergmannsleben

Шахтарі часто могли повернутися до своїх родин у долину лише на вихідні. Робота під землею та проживання у спільному житлі сприяли розвитку почуття єдності та класової свідомості. Це відображалось в одязі, віруваннях і звичаях.

10 Житло -

Von den Behausungen

Люди будували хатини, будинки та стайні, щоб мати можливість жити та займатися сільським господарством. Їх форма та зовнішній вигляд залежали від географічного розташування та доступних матеріалів, технічних можливостей та майстерності, потреб та заможності. Для захисту від негоди та злих духів, люди оберігали своє житло за допомогою предметів та символів, що відводять лихо.

Деякі тварини також будують укриття/нори для захисту від ворогів та негоди, а також для вигодовування потомства.

Типи фермерських дворів в

окрузі Ліцен – Hofformen im Bezirk Liezen

У верхній частині долини Енс типовими є великі парні фермерські будинки (Paarhof) з плоскими дахами. Для центральної частини долини Енс та Аусзееланд характерні невеликі будинки з більш крутими дахами і декількома прибудинковими приміщеннями.

Раухштубе (кімната з піччю, де топилося) – Die Rauchstube

До XIX століття у фермерських будинках долини Енс часто зустрічалися раухштубе. Це була кімната в будинку для приготування їжі, проживання, роботи, слугувала частково як спальня або навіть для утримання невеликих тварин. Важливою особливістю була подвійна піч із відкритою плитою та піччю. Оскільки димаря не було,

дим заповнював верхню чверть кімнати, а потім виходив через отвір над дверима.

Захист від лих та небезпек –

Schutz vor Unheil und Gefahr

Люди вірили у дію надприродних невідомих сил. Вони приписували певним речам, таким як символи, слова або дії, особливу захисну силу, яка захищала їх середовище проживання від будь-якої шкоди та лих, і водночас мала приносити їм щастя та добробут.

Пасіки – Von den Bienenhäusern

Колонії диких бджіл жили в мертвих деревах або в ущелинах скель. Для полегшення добування меду, люди будували вулики для бджіл. У долині Енс це були дерев'яні вулики чи солом'яні вулики (сапетки). Дерев'яні вулики часто прикрашали барвистими розписами.

Життя слуг –

Aus dem Dienstbotenleben

Слуги проводили більшу частину свого життя, працюючи на чужих фермах. Власний будинок та сім'я були недосяжними мріями для більшості з них. Їхні скромні пожитки часто поміщалися лише в одну скриню. І це було всім, що їм вдавалося накопичити за час свого трудового життя.

11 Життя на альпійському пасовищі

Vom Leben auf der Alm

В окрузі Ліцен сьогодні налічується понад 700 альпійських пасовищ, які частково використовуються. Часто

вони знаходяться на відстані до 10 години ходьби від ферми. Влітку альпійські пасовища є незалежним економічним районом. Здавна на пасовищах працювали майже виключно жінки. Як жінки-сиророби вони відповідали та продовжують відповідати за худобу фермерів і переробку молока на масло та сир.

Альпійські хижини – Die Almhütten

Оскільки альпійські пасовища знаходилися далеко від ферм, людям доводилося будувати хижини, для яких використовували дерево та камінь із найближчих околиць. Метод будівництва цих альпійських хижин був схожий на той, що використовувався на фермах у долині.

Тваринництво – Vieh

Зазвичай корів приводили в корівник лише, щоб подоїти. Для приманювання та направлення тварин використовувалися палиці з металевими кільцями. Оскільки корови знаходились там зовсім недовго, коров'ячого гною було небагато, і його швидко прибрали працівниці.

Молоко – Milch

Після доїння корів жінка-сиророб проціджує молоко і переливає його у ємність для відокремлення вершків. Через деякий час вершки відокремлюються від знежиреного молока.

При виливанні знежиреного молока притримують шар вершків у цій ємності лопаткою для вершків.

Масло – Butter

Працівниці господарства збивали злегка підкислі вершки в маслоробці до утворення грудочок. Потім масло видавлювалось у форми або великі шматки масла, що прикрашались за допомогою штампів та фігурного коліщатка.

Штирійський сир – Steirerkas

Знежирене молоко нагрівалося у мідній посудині, в якій казеїн згортався і відокремлювався від сироватки шляхом проціджування. Використовуючи пристрій під назвою «Schottwiege», лляну тканину та чан для сироватки, працівниця добре віджимає розсипчастий сир, приправляє його сіллю та перцем і укладає у форму під назвою «Kaskee». Після сушіння сир залишають дозрівати на 1-2 місяці, перш ніж він набуде свого характерного аромату.

Життя жінок-сироробів – Sennerinnenleben

Через відповідальність своєї роботи, до жінок-сироробів ставилися шанобливо на фермі.

На гірських пасовищах її життя було вільнішим, ніж у долині, тому що воно знаходилося поза соціальним контролем сільської громади. Це яскраво виражено у приказці *«На гірських пасовищах немає гріха»*.

Лопатка для вершків – Rahmzwecke

Багато робочих інструментів жінки-сиророба, насамперед лопатка для вершків, прикрашені символами благословення або зображеннями альпійських пасовищ, а іноді

й геометричними візерунками. Здебільшого їх дарували молоді чоловіки як прояв почуттів.

Форми для масла – Buttermodel

При витисканні масла у пресувальній формі, що складалася з 5 фігурних відкидних частин, отримували брусок масла, оздоблений з п'яти сторін. А за допомогою фігурного коліщатка для масла прикрашали великі овальні шматки масла.

Повернення додому з альпійського пасовища –

Die Heimfahrt von der Alm

Коротке альпійське літо минає дуже швидко. На вдячність за щасливий час без нещасних випадків, худобу барвисто прикрашали для повернення додому в долину.

Зміни, пов'язані з веденням господарства – Veränderung durch Bewirtschaftung

Зі зростанням використання альпійських пасовищ, люди розчищали території, які колись були покриті гірськими лісами. Внаслідок окультурення середовища проживання, до місцевих видів, таких як дрізд гірський та кедрівка, додалися інші птахи, як біла трясогузка та горихвістка чорна.

Перевезення сіна взимку – Heuziehen im Winter

Одна частина кормів скошувалася на важкодоступних, крутих, гірських луках і зберігалася у стогах сіна. А перевозили їх взимку. Чоловіки

зв'язували великі тюки мотузкою та дерев'яними гаками. З цими важкими вантажами на спинах вони спускалися вниз крутими схилами в долину. На рівнішій місцевості під вантаж підкладали спеціальні дошки, щоб було зручніше тягнути сіно.

12 Трофейна зала власника замка Vom Jagdzimmer des Schlossherrn

Меблі з оленьчих рогів були в моді у ХІХ столітті. Граф Йозеф Ламберг доручив обставити трофейну кімнату майстру з цього регіону. Вона вражає ретельністю виконання та мозаїчністю.

Останній шляхетний власник

Die letzten adeligen Besitzer

З 1878 до 1941 року замок Траутенфельс належав сім'ї Ламберг.

У цей час замок пережив новий розквіт – в ньому зробили ремонт, збудували нову під'їзну дорогу та встановили центральне опалення. Проте, у 1941 році через економічні проблеми графиня Анна Ламберг продала майно німецькій імперській пошті (Deutsche Reichspost).→

Маттеус Меріан, Нойхауз в долині Енс, гравюра на міді, 1649 р.
Фото: архів замку Траутенфельс

Історія замку Траутенфельс

1261 р.: перша документальна згадка як замок Нойхауз «Burg Neuhaus» (Castrum novum [=новий замок] у долині Енс).

1282 р.: Замок Нойхауз переходить у власність архієпископа Зальцбурга внаслідок обміну замку Штрехау. Замок було відновлено, після того, як наприкінці XIII століття він був зруйнований та відвойований у битвах з герцогом Штирії.

1460 р.: Вольфганг Праун із роду Хеллінгер (добувачі солі) стає пфлегером замку, який відповідав за управління та його захист, та і

в документах прямо називається лордом Нойхауза.

1493 - 1594 рр.: замок перейшов у володіння родини Гофманів, які були однією з найвпливовіших і найбагатших штирійських дворянських родин, а також затятими та дуже впливовими прихильниками протестантської віри. Нойхауз перетворився на центр Реформації у долині річки Енс. Замок розбудовувався.

1574 р.: Гофмани збудували євангельську церкву, яка була повністю зруйнована за рішенням комісії з Реформації вже у 1599 році.

Георг Маттеус Вішер, Траутенфельс, гравюра на міді, 1681 р.,
 Фото: архів замку Траутенфельс

Розташований за 20 хвилин ходьби від гори Гріммінгу, фундамент церкви, розкопаний у 1992 році, сьогодні служить меморіалом на згадку про ті бурхливі часи.

1594/1600 - 1652 рр.:

протестантська родина Праунфальк була спочатку заставодержавцем, а потім власником Нойхауза, перш ніж вирушити у вигнання до Нюрнберга через релігійні погляди.

1664 р.: граф Зігмунд Фрідріх фон Траутмансдорф купує замок, перебудовує та ремонтує його та дає йому назву Траутенфельс. Карпофоро Тенкалла написав високоякісні фрески на другому поверсі та у каплиці замку близько 1670 року, а Алессандро Серені створив ліпнину. До 1815

року замок належав родині Траутмансдорфів.

1878 р.: граф Йозеф Ламберг придбав ділянку після того, як замок кілька разів переходив від власника до власника. Придане його дружини Анни, дочки Йозефа Верндля – зброяра зі Штайра, та його власне становище дозволили провести масштабну реставрацію досить занедбаної будівлі та облаштувати її з комфортом.

1904 р.: після смерті графа, замком управляла графиня Анна Ламберг-Верндль. → Однак, у міжвоєнний період накопичувались економічні труднощі, і утримувати замок у належному стані ставало дедалі складніше.

1941 р.: графиня Анна Ламберг-Верндль продає замок німецькій імперській пошти (Deutsche Reichspost) з допомогою своїх чотирьох дорослих дітей. Проте через війну запланований навчальний центр для керівників, включаючи міжнародний центр телекомунікацій та Європейський поштовий союз, так і не було відкрито.

1945 р.: після падіння націонал-соціалістичного правління, будівля як власність Німеччини переходить у власність британських окупаційних військ. У перші повоєнні роки замок слугував тимчасовим житлом для близько 300 біженців. Згодом власником замку стає Австрійська Республіка.

1950 р.: Асоціація молодіжних hostelів Штирії переїжджає до замку та використовує приміщення на нижньому, проміжному та другому поверхах. –

1951 р.: земля Штирія орендує зали для проведення прийомів на першому поверсі будівлі та доручає Карлу Хайдінгу¹ створити музей округу Ліцен. До проведення спеціальних виставок він збирав предмети та документи на теми бджільництва та виготовлення пряників, лісового господарства та лісозаготівель, а також

господарства на альпійських пасовищах у Штирії.

1959 р.: Австрійська Республіка продає замок Траутенфельс разом із прилеглою територією за завищеною ціною та «дарує» 750 000 шилінгів Асоціації молодіжних hostelів з умовою, що ці кошти будуть використані для відновлення пошкоджених bastionів греблі. Ремонтні роботи проводилися період із 1960 по 1962 рік.

1959 р.: 9 серпня відбулося офіційне відкриття Історико-краєзнавчого музею як музею округу Ліцен та відділу багатопрофільного музею Йоаннеум (заснованого ерцгерцогом Йоганном у 1811 році). – У 1971 році замок Траутенфельс був перейменований на «Краєзнавчий музей замок Траутенфельс» (Landschaftsmuseum Schloss Trautenfels), а з 2011 року музейний відділ називається «Замок Траутенфельс». Постійна експозиція продовжувала працювати як краєзнавчий музей.

1982 р.: попри високу відвідуваність молодіжного hostела (до 30 000 ночівель на рік), зростання фінансових проблем та потреби у невідкладному ремонті даху, фасаду та обладнання призвели

¹ Карл Хайдінг (1906–1985 рр.) – австрійський фольклорист, активно працював у епоху нацизму, обіймав високу посаду у відомстві Розенберга. Порівн. Міндлер Урсула, «...хоча я не йшов ні на які поступки, і мої колеги повинні були знати про мою пангерманську позицію...». Нотатки про Карла Хайдінга (1906–1985). У: «Австрійський фольклорний журнал», NS том LXIV, видання 2 (2010), стор. 179–202. (Є в магазині.)

Музей Траутенфельс значною мірою завдячує своїми фольклорними колекціями Карлу Хайдінгу. З 1955 року він формує концепцію музею, а його діяльність до 1945 року та зв'язок з націонал-соціалізмом тривалий час не згадується. Це викликало дискусію у ЗМІ на початку XXI століття, що призвело до наукового вивчення спадщини Карла Хайдінга та його постаті.

Замок Траутенфельс, аерознімок, червень 2018 року
Фото: UMJ/Крістоф Хубер

до закриття хостела. Школа-інтернат сільського та лісового господарства, яка з 1969 року розмішувалася в деяких частинах комплексу будівель, переїжджає до Гребмінгу. –

1982 р.: з ініціативи тогочасного директора музею Фолькера Генселя створюється «Опікунська рада з порятунку замка Траутенфельс». У грудні 1983 року створюється «Об'єднання замка Траутенфельс» (Verein Schloss Trautenfels). Політичні представники регіону виступають за збереження замка Траутенфельс як «національного та міжнародного культурного центру з музеєм для округу Ліцен».

1983 р.: за підтримки землі Штирія муніципалітет Пюргг-Траутенфельс купує замок за символічну ціну в один шилінг. Потім муніципалітет передав замок в оренду «Об'єднанню замка Траутенфельс», метою якого була реконструкція та утримання замку, а також просування та підтримка краєзнавчого музею Йоаннеум.

1984–1989 рр.: щоб буквально «врятувати замок від руйнування», терміново необхідні роботи по оновленню даху, фасаду та вікон фінансуються та здійснюються коштом грантів та пожертвувань.

1990-1992 рр.: замок Траутенфельс обирають для проведення Штирійської провінційної виставки «Радість і смуток. Мистецтво бароко, повсякдення бароко» (Lust und Leid. Barocke Kunst, barocker Alltag). Виділяється необхідне фінансування для повної реконструкції будівлі та створення сучасної концепції інфраструктури музею та виставкової зони. Повну реконструкцію замку було заплановано та здійснено архітектором Манфредом Вольфф-Плоттеггом² у співпраці з Федеральним відомством з охорони пам'яток та власниками будівлі у стилі XX століття.

1992 р.: під час ремонтних робіт на проміжному поверсі виявляють шари фарби. У період з 1997 по 1999 роки були відкриті фрески, датовані XVI століттям. Потім так звана «кімната із фресками» була відкрита для публіки.

1994 р.: муніципалітет Пюргг-Траутенфельс передає замок

Траутенфельс у власність землі Штирія – краєзнавчий музей Йоаннеум.

1998 р.: відкриття нового краєзнавчого музею з 13 тематичними залами, розташованими у формі калейдоскопа, що представляють культурну та природну історію штирійської долини Енс та Аусзееланда. →

2006-2007 рр.: ліс на замковому пагорбі був розчищений, відкриваючи весь комплекс з його вражаючими бастіонами та кладкою стін основи замку. Так було відновлено історично значущий вигляд.

2007-2010 рр.: обвалюється більша частина південно-західного бастіону³, що призводить до структурного дослідження всієї стіни та подальшого закриття під'їзної дороги з міркувань безпеки — довелося будувати тимчасову під'їзну дорогу. Після затвердження

2 Планування ґрунтувалось на 1) тих роботах з реконструкції та реставрації, яких вимагала будівля, 2) тому, що було необхідне для нового використання, і 3) тому, що було розроблено у проекті в аспекті архітектурного рішення «будування в межах наявної будівлі». Всі шляхи переміщення відвідувачів у будівлі ведуть від вестибюля через скельний коридор до других головних сходів з ліфтом, до сходової кліті у оглядової вежі, і, нарешті, до зали для виходів з новими воротами, розташованими біля східної тераси. → Додаткові вибіркові роботи включали встановлення квиткової каси у вестибюлі, нових санвузлів, а також перекриття обох атріумів та відокремлення їх від нової зони проведення семінарів. Вся будівля була обладнана системою контролю температури, пов'язаною з конструкціями, що захищають, а також було оновлено санітарно-технічне та електричне обладнання. Зовнішні прибудови включають внутрішню майстерню, озеленений дах якої тепер додатково спрощує прогулянку навколо замку. →

3 Оскільки приблизно 30-метрова ділянка бастіонної стіни замку Траутенфельс була під загрозою обвалення, під'їзну дорогу вздовж стіни довелося закрити з Різдва 2007 року. У ході досліджень було встановлено, що вся бастіонна стіна перебуває у вкрай незадовільному стані, після чого було розроблено загальний план реконструкції. У липні 2009 року, після затвердження виділення коштів урядом Штирії, розпочалися комплексні роботи з реконструкції, які завершилися на початку літа 2010 року.

фінансування урядом землі Штирія, у 2009 році було проведено комплексну реконструкцію, і для фіксації споруди було встановлено самонесучі анкери⁴, щоб врешті-решт зберегти історичний кістяк будівлі. У нічний час зовнішнє освітлення додатково підкреслює історичну будівлю як візуальну пам'ятку.

2015 р.: під час реформи структури муніципалітетів Пюргг-Траутенфельс та Штайнах об'єднується у муніципалітет Штайнах-Пюргг, який тепер володіє замком Траутенфельс. → Новий муніципалітет передає будівлю в оренду Багатопрофільному музею Йоаннеум, який відповідає за його утримання та управління. Весь замок використовується як музей, для проведення культурних заходів і доступний для відвідувачів, зокрема й оглядова вежа.

Як багатогранне місце мистецтва та культури, чії колекції налічують понад 40 000 артефактів, замок Траутенфельс, відділ Багатопрофільного музею Йоаннеум, уособлює історію, культуру та природне середовище округу Ліцен. Розв'язання питань, пов'язаних з конкретним регіоном, призводить до обговорень на національному та міжнародному рівні. →

⁴ Європейський патент, EP2141287: нова несуча конструкція була створена шляхом поглинання тиску ґрунту за підпільною стіною за допомогою бетонних дисків розподілу навантаження та закріплених анкерів. Таким чином, з самої конструкції було знято навантаження, крім її власної ваги, що дозволило зберегти її.

**Замок Траутенфельс
Багатопрофільний музей Йоаннеум**

Траутенфельс 1
8951 Штайнах-Пюрг

Тел.: +43-3682/222 33

trautenfels@museum-joanneum.at

www.schloss-trautenfels.at

Графік роботи:
від Вербної неділі до 31 жовтня

щодня з 10:00 до 17:00

Тексти:
Замок Траутенфельс

Графіка та дизайн:
«Lichtwitz» – Бюро візуальної комунікації

Макет:
Міхі Плетц - «ФОННЕБЕНАН» (VONNEBENAN)